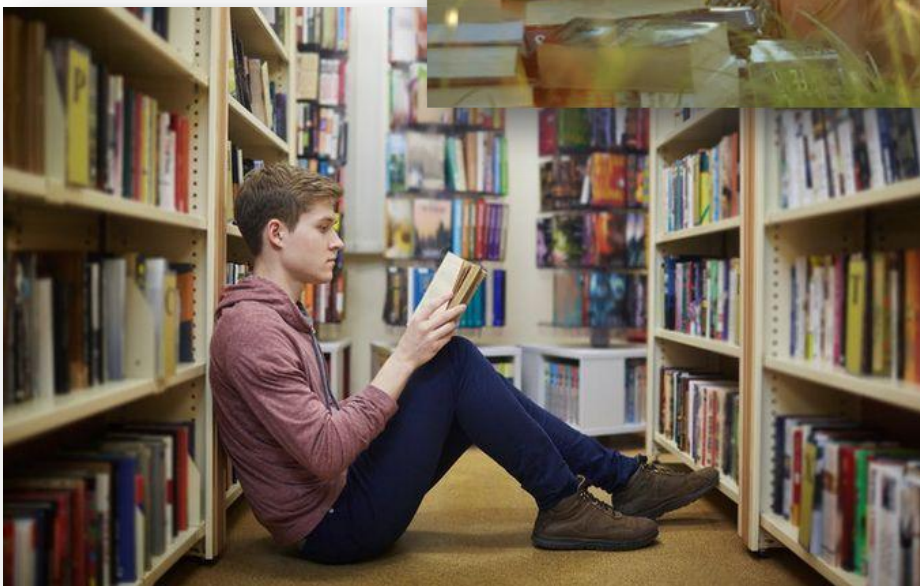

Вінницька ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва

Соціологічне дослідження

«УКРАЇНСЬКЕ СЛОВО. ЩО ЧИТАЄШ, МОЛОДЬ?»

м. Вінниця, 2019

Соціологічне дослідження

«Українське слово. Що читаєш, молодь?»

Виконавці дослідження: відділ маркетингу, реклами та соціокультурної діяльності ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва.

Відповідальний виконавець: Крисько Н. М. – завідувач відділу маркетингу, реклами та соціокультурної діяльності.

Співвиконавці: завідувачі структурних підрозділів ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва.

Респонденти дослідження, які беруть участь в анкетуванні:

студентська молодь – користувачі ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва.

Бази дослідження:

дослідження проводиться на базі відділів обслуговування ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва.

Термін дослідження:

II квартал 2019 року.

Актуальність:

Хороша книга – це порадник і друг для будь-якої людини. Вона завжди була найбільшою цінністю людства. Останнім часом ми проголошуємо, що саме через книгу людина залучається до національної культури, адже одним із пріоритетних гуманітарних напрямів діяльності ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва є популяризація української мови й української книги. Бібліотека має великий досвід задоволення читацьких потреб користувачів. Сьогодні диктує бібліотечним працівникам нові вимоги щодо популяризації української книги як елементу національної самосвідомості. Важливим орієнтиром діяльності ВОУНБ ім. К. А. Тімірязєва є читач нового покоління з його запитам та

потребами. Необхідною складовою сучасної просвітницької діяльності книгозбірні стала мотивація молоді до читання українських книг, яке зараз стає актуальним.

Нові потреби та смаки молоді зумовили необхідність ґрунтовного вивчення її інтересів, ролі української книги в її житті. Отже, поштовхом для проведення дослідження «Українське слово. Що читаєш, молодь?» стало задоволення дозвіллевих потреб користувачів бібліотеки, отримання соціологічної інформації про роль української книги в житті молоді, виявлення пріоритетів серед сучасних українських письменників, покращення роботи стосовно подальших змін в обслуговуванні молоді.

Дуже важливо не відмовлятися від звичайної друкованої літератури, адже вона сприяє розвитку пам'яті, розвиває мислення та допомагає розслабитися, гарно провівши час на дозвіллі. Відомо, що читачі менше схильні до нервового перенапруження та легше переносять стреси в повсякденному житті. Це вкрай необхідно для сучасної людини, яка звикла до активного щоденного ритму.

Мета анкетування:

Виявити рівень популярності сучасної української книги та визначити пріоритети молоді серед сучасних українських письменників задля покращення укомплектованості бібліотечного фонду цією літературою.

Завдання:

- визначити рівень поінформованості молоді в галузі сучасної української літератури;
- визначити жанрові вподобання молоді;
- дослідити мотиви, які спонукають молодь до читання сучасної української літератури;
- визначити найбільш комфортний формат читання (електронний чи традиційний).

Об'єкт дослідження: користувачі бібліотеки.

Предмет дослідження: сучасна українська книга в житті молоді.

Методи збору інформації:

- соціологічні: анкетування;
- аналітичні: аналіз даних.

Для проведення соціологічного опитування розроблено анкету.

Етапи анкетування:

1. Розробка програми анкетування:

- відпрацювання методики збору даних (квітень);
- розробка методичного інструментарію (квітень).

2. Проведення анкетування:

- збір даних методом анкетного опитування (друкованого) та онлайн-опитування (з використанням сервісу Google) на головній сторінці веб-сайту Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва (травень);
- збір узагальнених даних (червень).

3. Обробка даних:

- аналіз та узагальнення результатів (червень).

Методика анкетування:

Під час проведення опитування будуть використовуватися:

- анкетне опитування;
- онлайн-опитування;
- аналіз даних.

*Якісна сучасна українська література допомагає досягнути особливості свого часу.
Адже саме письменник, як ніхто інший, має сили та сміливість дивитись в очі дійсності.*

«Українське слово. Що читаєш, молодь?»

Шановний респонденте!

Запрошуємо Вас взяти участь у соціологічному дослідженні **«Українське слово. Що читаєш, молодь?»**

Нас цікавить Ваша особиста думка та читацький досвід.

Відверті відповіді сприятимуть ефективному формуванню книжкового фонду Бібліотеки.

(Виберіть один із варіантів відповіді чи запропонуйте свій)

Анкета

1. Що означає для Вас читання?

- один із важливих засобів самовдосконалення та розвитку
- непоганий спосіб для проведення вільного часу
- можливість відійти від повсякденних проблем і знайти душевне заспокоєння
- не читаю і не вважаю за потрібне

2. Чи читаєте Ви сучасну українську художню літературу?

- так
- ні

3. З творчістю якого сучасного українського письменника Ви знайомі?

- Андрухович Софія
- Андрухович Юрій
- Винничук Юрій
- Гранецька Вікторія
- Дашвар Люко
- Дереш Любо
- Доляк Наталка
- Дочинець Мирослав
- Жадан Сергій
- Забужко Оксана
- Іваничук Роман
- Іздрик Юрій
- Ірванець Олександр
- Карпа Ірена
- Кідрук Макс
- Кокотюха Андрій
- Корній Дара
- Костенко Ліна
- Курков Андрій
- Лис Володимир
- Лузіна Лада
- Любка Андрій
- Матіос Марія
- Матіяш Дзвінка
- Медвідь В'ячеслав
- Меднікова Марина
- Подерев'янський Лесь
- Положій Євген
- Прохасько Тарас
- Різник Левко

- Роздобудько Ірен
- Сняданко Наталка
- Сушинський Богдан
- Талан Світлана
- Татчин Сергій
- Фіалко Ніна
- Шевчук Валерій
- Шкляр Василь
- інші _____

4. Яка сьогочасна українська книга справила на Вас найбільше враження? Вкажіть назву і автора книги.

5. Що надихає Вас звертатися до творів сучасної української літератури?

- потреба душі
- проведення дозвілля
- прагнення відчувати себе обізнаною людиною
- навчання
- інтерес до нової книги
- патріотизм
- мода на українську літературу
- інше

6. Який твір сучасного українського письменника викликає бажання прочитати його вдруге?

7. Яка література Вас цікавить найбільше?

- детективні та кримінальні романи
- історичні романи
- любовні романи
- мелодрами
- містична
- наукова
- пригодницька
- психологічна
- публіцистична
- трилери
- фантастика
- фентезі
- філософська
- мемуари
- військова тематика
- художня проза
- поезія
- інше _____

8. Які твори сучасних українських письменників Ви б порадили прочитати своїм друзям? _____

9. Книгу якого сучасного українського автора ви не знайшли у фондї бібліотеки? _____

Надайте коротку інформацію про себе:

Ваша статъ

чоловіча

жіноча

Ваш вік

15–17

18–21

22–35

Освіта:

середня

професійно-технічна

базова вища

повна вища

Дякуємо за участь у дослідженні!

Аналіз дослідження!

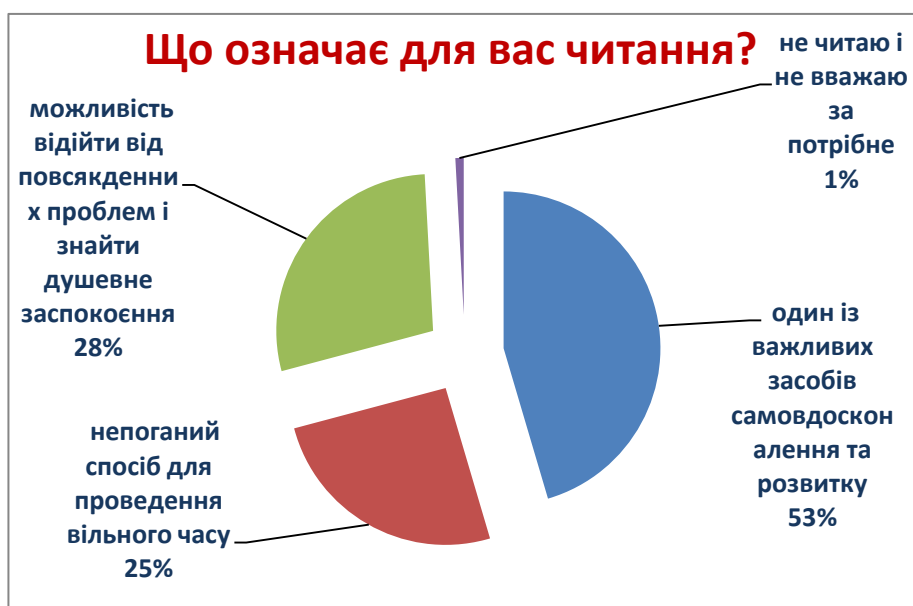
Усім відома фраза: для того, щоб стати розумним, достатньо прочитати десять книг, але щоб знайти ті десять, треба прочитати тисячі. З'ясувати інтерес молоді до українського слова, книги та сучасних українських авторів, нам допомогло соціологічне дослідження «Українське слово. Що читаєш молодь?».

Дослідження здійснювалося методом анкетного опитування (друкованого) та онлайн-опитування (з використанням сервісу Google) на головній сторінці вебсайту Вінницької ОУНБ ім. К. А. Тімірязєва, згідно з розробленою анкетною «Українське слово. Що читаєш молодь?». Серед опитаних 350 користувачів Бібліотеки. Кількість респондентів жіночої статі становить 209 (60%), чоловічої – 141 (40%). З них 24 (7%) віком 15- 17 років, 156 (44%) віком 18-21 рік та 170(49%) віком 22-35 років.

У дослідженні найактивнішими виявилися респонденти із повною вищою освітою – 178 (51%), із середньою освітою 119(34%), професійно-технічною 27 молодих людей, що становить (8%) і базовою вищою 26 (7%).

Книга завжди, в усі часи займала особливе місце в інтелектуальному та духовному збагаченні молодого покоління. Сухомлинський В. О. вважав, що «читання не зводиться до вміння читати: з цього вміння воно тільки починається. Тому треба домагатися не читання заради читання, а читання як самостійної діяльності молоді людини у світі книжок, з якої починається її освіта, самовиховання, формування високих художніх смаків, гармонійний розвиток

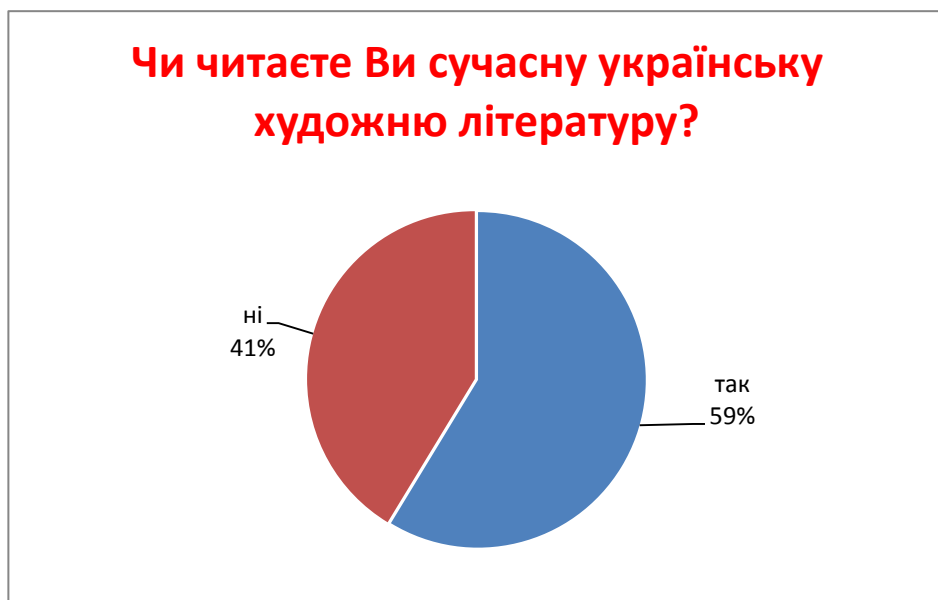
особистості». На запитання «Що для вас означає читання?» 159 (53%) респондентів вважають, що це один із важливих засобів самовдосконалення

та розвитку, 99 (28%) вважають читання як можливість відійти від повсякденних проблем і знаходять в ньому душевне заспокоєння, 89 (25%) із читанням проводять вільний час і лише 3 (1%) респонденти не читає книг взагалі і не вважає таке заняття за потрібне.

Свій інтерес до читання сучасної української художньої літератури підтвердили 191 (55%) респондент, і нажаль 159 (41%) не цікавиться такою літературою.

Для сучасної української прози молодь є чи не найголовнішою цільовою аудиторією.

Запитання анкети «З творчістю якого сучасного українського письменника Ви знайомі?» дало змогу визначити рейтинг найбільш відоміших сучасних українських авторів. Із запропонованих 38 авторів, в десятку потрапили:

1. Костенко Ліна (92)
2. Жадан Сергій (53)
3. Карпа Ірена (47)
4. Іздрик Юрій (43)
Подерев'янський Лесь (43)
5. Забужко Оксана (42)
6. Шкляр Василь (42)
7. Лис Володимир (31)
8. Любка Андрій (23)
9. Кідрук Макс (22)
Доляк Наталка (22)
10. Роздобудько Ірен (21)

Гарна книга може навчити, надихнути, вразити і навіть змінити ставлення читача до певних речей. Улюбленими сьогочасними українськими книгами наших респондентів виявилися:

1. Ліна Костенко «Записки українського самашедшого» – 12%
2. Дашвар Люко «Село не люди» – 9 %
3. Жадан Сергій «Створи щось» – 8%
4. Іздрик Юрій «Ліниві і ніжні» – 7%
5. Дереш Любоко «Поклоніння ящірки» – 7%
6. Кідрук Макс «Не озирайся і мовчи» – 6%
7. Карпа Ірена «З роси, води і калабані» – 6%
8. Матіос Марія «Солодка Даруся» – 5%
9. Доляк Наталка «Гастарбайтерки» – 5%
10. Іваничук Роман «Мальви» – 4%

31% респондентів не надали відповіді.

Повторний перегляд фільму, виставки чи прочитання книги може бути таким же цікавим, як і вперше. Можна не витратити час на пошук чогось нового та незвичного – і звернутися до того, що вже приносило задоволення. Так у респондентів виникло бажання прочитати вдруге такі твори:

1. Гурницька Наталія «Мелодія кави в тональності кардамону»
2. Дашвар Люко «Молоко з кров'ю»
3. Дереш Любоко «Культ»
4. Жадан Сергій «Вогнепальні і ножові»
5. Іздрик Юрій «Як досягти безсмертя в домашніх умовах»
6. Карпа Ірена «З роси, води та калабані»
7. Кідрук Макс «Де немає Бога»
8. Корній Дара «Тому що ти є»
9. Костенко Ліна Твори
10. Матіос Марія Твори
11. Подерев'янський Лесь «Гамлет або Феномен датського кацапізму»
12. Талан Світлана Вурдалаки»
13. Шкляр Василь «Холодний яр».

Який твір викликає вбачання прочитати його вдруге

У 40%, майже половини опитаних респондентів не виникло бажання ще раз прочитати твір.

Молодь – дуже уважна та вимоглива аудиторія. Під час дорослішання, життя посиляє їй нові виклики, необхідність самовизначення, вона визначає власні інтереси, бажання та розставляє пріоритети. Найпопулярнішою серед молоді є психологічна література – 15% респондентів цікавляться таким жанром літератури. Пригодницьку, наукову літературу та детективні романи (8%) вподобала однакова кількість респондентів. Так, за результатами опитування видно, що 7% респондентів зацікавила фантастика і художня проза, а історичні романи, поезію та фентезі вподобали 6% респондентів. Містичну, філософську та військову літературу вподобали 5%, любовними романами, мелодрамами, мемуарами та публіцистикою захоплюється 3% респондентів. Серед опитаних користувачів є певна кількість таких, які захоплюються читанням трилерів – 2%.

Читання допомагає молодим людям скласти пазл про влаштування світу, дивитись ширше й уважніше, ідентифікувати себе. Це пошук чогось нового і невідомого, можливість вдосконалити свої думки. Безумовно, у кожної людини свої смаки, що ж радять читати друзям молоді люди. Під час дослідження ми з'ясували:

1. Бабкіна Катя «Твори»;
2. Бачинський Андрій «140 децибелів тиші»;
3. Берта Валентина «Твори»;
4. Грін Джон «Провина зірок»;
5. Гурницька Наталія «Мелодія кави в тональності кардамону»;
6. Дашвар Люко «Мати все», «Молоко з кров'ю», «На запах м'яса», «Село не люди»;
7. Дереш Любко «Культ»;
8. Доляк Наталка «Загублений між війнами», «Поруч з тобою», «Шикарне життя у Веперталі»;
9. Жадан Сергій «Масопотамія», «ДНК», «Господь симпатизує аутсайдерам»;
10. Забужко Оксана «Музей покинутих секретів», «3 мапи книг і людей», «Сестро, сестро...»;

11. Іздрик Юрій «Острів КРК», «Станіслав і 11 його визволителів», «Воццек & воццекурґія», «Подвійний Леон»;
12. Карпа Ірена «Добрі новини з Аральського моря»;
13. Кідрук Макс «Жорстоке небо»;
14. Корній Дара «Тому що ти є»;
15. Костенко Ліна «Маруся Чурай», «Річка Геракліта» ;
16. Любка Андрій «Карбід»;
17. Матіос Марія «Нація», «Майже ніколи не навпаки», «Солодка Даруся»;
18. Нестайко Всеволод «Тореадори з Васюківки»;
19. Подерев'янський Лесь «Твори»;
20. Положій Євген «Іловайськ»;
21. Світлана Талан «Вурдалаки»;
22. Сингаївський Сергій «Дорога на Асмару»;
23. Стус Василь «Твори»;
24. Шкляр Василь «Чорне сонце», «Чорний ворон», «Перший сніг», «Тінь сови», «Кров кажана», «Самотній вовк».

На запитання анкети, книгу якого сучасного українського автора ви не знайшли у фонді бібліотеки 51% респондентів свої запити задовольнили, 49% не дали відповіді на запитання.

Отже, результати дослідження допомогли з'ясувати рівень популярності сучасної української книги серед молодих людей, визначити пріоритети молоді серед сучасних українських письменників. Дослідження показало, що вищим є рівень освіти респондентів, то частіше вони читають книжки. Жінки читають друковані книжки частіше, ніж чоловіки. Найпопулярнішим серед молодих читачів жанром є психологічна література (15%), трилери (2%) є найменш популярним жанром серед опитаних. Зазвичай найбільшою мірою на вибір книжки для читання впливають рекомендації друзів, тож опитування дало змогу з'ясувати авторів і їх твори які хотіли б порадити прочитати своїм друзям респонденти. Результати дослідження показали мотиви, які спонукають молодь до читання сучасної української літератури. Більшість 159 (53%) респондентів вважають, що це один із важливих засобів самовдосконалення та розвитку, що дозволяє їм здійснити самоутвердження в усіх сферах життєдіяльності.

Отримана соціологічна інформація про роль української книги в житті молоді дала змогу виявити пріоритети серед сучасних українських письменників і сприятиме покращенню роботи в обслуговуванні молоді та укомплектованості бібліотечного фонду.